Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (šestého senátu)

5. září 2019*

„Řízení o předběžné otázce – Směrnice 2008/48/ES – Ochrana spotřebitele – Spotřebitelský úvěr – Článek 10 odst. 2 písm. h) a i) a odst. 3 – Informace, které mají být uvedeny ve smlouvě – Vnitrostátní právní předpisy, které stanoví povinnost upřesnit u každé platby rozdělení mezi splácení jistiny, úroky a poplatky“

Ve věci C-331/18,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Krajského súdu v Prešově (Slovensko) ze dne 5. dubna 2018, došlým Soudnímu dvoru dne 22. května 2018, v řízení

TE

proti

Pohotovosť s. r. o.,

SOUDNÍ DVŮR (šestý senát),

ve složení C. Toader, předsedkyně senátu, A. Rosas a M. Safjan (zpravodaj), soudci,

generální advokátka: E. Sharpston,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za Pohotovosť s. r. o. J. Fuchsem,

– za slovenskou vládu B. Ricziovou, jako zmocněnkyní,

– za Evropskou komisi A. Tokárem, G. Goddin a C. Valero, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generální advokátky, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

* Jednací jazyk: slovenština.

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 10 odst. 2 písm. h) a i) a odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/48/ES ze dne 23. dubna 2008 o smlouvách o spotřebitelském úvěru a o zrušení směrnice Rady 87/102/EHS (Úř. věst. 2008, L 133, s. 66, a opravy Úř. věst. 2009, L 207, s. 14; Úř. věst. 2010, L 199, s. 40; Úř. věst. 2011, L 234, s. 46, a Úř. věst. 2018, L 81, s. 85).

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi TE a společností Pohotovosť s. r. o. ohledně odpovědnosti posledně uvedené za to, že v úvěrové smlouvě neupřesnila členění jednotlivých splátek mezi umoření jistiny, úroky a případně další náklady na úvěr.

Právní rámec

Unijní právo

3 Body 9, 19, 30 a 31 odůvodnění směrnice 2008/48 uvádí:

„(9) Úplná harmonizace je nezbytná pro zajištění vysoké a rovnocenné úrovně ochrany zájmů všech spotřebitelů ve Společenství a pro vytvoření skutečného vnitřního trhu. Členským státům by proto nemělo být povoleno zachovávat ani zavádět jiná vnitrostátní ustanovení, než která jsou stanovena v této směrnici. Toto omezení by se však mělo vztahovat pouze na ustanovení harmonizovaná touto směrnicí. Kde tato harmonizovaná ustanovení nejsou, měly by mít členské státy i nadále možnost zachovávat nebo zavádět vnitrostátní právní předpisy. […]

[…]

(19) Aby se mohli spotřebitelé rozhodovat na základě úplné znalosti věci, měli by před uzavřením úvěrové smlouvy získat přiměřené informace o podmínkách a nákladech úvěru a o svých povinnostech, přičemž by měli mít možnost vzít si tyto informace s sebou a posoudit je. […]

[…]

(30) Tato směrnice neupravuje otázky smluvního práva související s platností úvěrových smluv. Členské státy proto v této oblasti smějí zachovávat nebo zavádět vnitrostátní předpisy, které jsou v souladu s právem Společenství. Členské státy mohou právně upravit nabídku na uzavření úvěrové smlouvy, zejména kdy má být předložena a jak dlouho je pro věřitele závazná. Je-li nabídka předložena ve stejný okamžik jako předsmluvní informace uvedené v této směrnici, měla by být obsažena ve zvláštním dokumentu, který může být připojen ke standardním evropským informacím o spotřebitelském úvěru, stejně jako veškeré dodatečné informace, jež si věřitel přeje spotřebiteli poskytnout.

(31) Aby se spotřebitel mohl seznámit se svými právy a povinnostmi podle úvěrové smlouvy, měla by tato smlouva jasně a výstižně uvádět veškeré nezbytné informace.“

4 Článek 1 této směrnice, nadepsaný „Předmět“, zní:

„Účelem této směrnice je harmonizovat některé aspekty právních a správních předpisů členských států, které se týkají smluv o spotřebitelském úvěru.“

5 Článek 10 uvedené směrnice, nadepsaný „Informace, které mají být uvedeny v úvěrových smlouvách“, stanoví:

„1. Úvěrové smlouvy se vypracovávají na papíře nebo na jiném trvalém nosiči.

Každá smluvní strana obdrží jedno vyhotovení úvěrové smlouvy. Tímto článkem nejsou dotčena žádná vnitrostátní pravidla ohledně platnosti uzavírání úvěrových smluv, jež jsou v souladu s právem Společenství.

2. Úvěrová smlouva jasně a výstižně uvádí

[…]

g) roční procentní sazbu nákladů a celkovou částku splatnou spotřebitelem, vypočtené v okamžiku uzavření úvěrové smlouvy; uvedeny musí být veškeré předpoklady použité pro výpočet této sazby;

h) výši, počet a četnost plateb, jež má spotřebitel provést, a případně způsob přiřazování plateb k jednotlivým dlužným částkám s různými výpůjčními úrokovými sazbami pro účely splácení;

i) je-li zahrnuto umoření jistiny úvěrové smlouvy s pevně stanovenou dobou trvání, právo spotřebitele obdržet bezplatně na požádání kdykoliv za trvání úvěrové smlouvy výpis z účtu v podobě tabulky umoření.

Tabulka umoření uvádí dlužné platby a lhůty a podmínky vztahující se ke splacení těchto částek; obsahuje rozčlenění každé splátky ukazující umořování jistiny, úrok vypočítaný na základě výpůjční úrokové sazby a veškeré případné dodatečné náklady; pokud není úroková sazba stanovena nebo je podle úvěrové smlouvy možné dodatečné náklady měnit, musí tabulka umoření jasně a stručně uvádět, že údaje tabulky platí pouze do změny výpůjční úrokové sazby nebo dodatečných nákladů v souladu s úvěrovou smlouvou;

j) mají-li být poplatky a úroky splaceny bez umoření jistiny, soupis uvádějící lhůty a podmínky pro splacení úroku a veškerých souvisejících opakujících se či jednorázových poplatků;

[…]

u) případně další smluvní podmínky;

[…]

3. Použije-li se odst. 2 písm. i), poskytne věřitel spotřebiteli bezplatně kdykoliv za trvání úvěrové smlouvy výpis z účtu v podobě tabulky umoření.

4. V případě úvěrové smlouvy, podle které platby spotřebitele nevedou k okamžitému odpovídajícímu umořování celkové výše úvěru, a namísto toho jsou použity pro tvorbu kapitálu po dobu a za podmínek, jež jsou stanoveny v úvěrové smlouvě nebo v doplňkové smlouvě, uvádějí informace požadované podle odstavce 2 jasně a výstižně, že tyto úvěrové smlouvy zaručují splacení celkové částky úvěru čerpané podle úvěrové smlouvy, pouze je-li tato záruka poskytnuta.

[…]“

6 Článek 14 téže směrnice, nadepsaný „Právo na odstoupení od smlouvy“, v odstavci 1 stanoví:

„Spotřebitel má k dispozici lhůtu čtrnácti kalendářních dnů na odstoupení od úvěrové smlouvy bez uvedení důvodu.

Lhůta pro odstoupení od smlouvy začíná běžet

a) buď dnem uzavření úvěrové smlouvy, nebo

b) dnem, kdy spotřebitel obdrží smluvní podmínky a informace v souladu s článkem 10, pokud tento den nastane později než den uvedený v písmenu a) tohoto pododstavce.“

7 Článek 22 směrnice 2008/48, nadepsaný „Harmonizace a kogentní povaha směrnice“, stanoví:

„1. Pokud tato směrnice obsahuje harmonizovaná ustanovení, nesmějí členské státy ve svém vnitrostátním právu zachovávat ani zavádět ustanovení odchylná od ustanovení této směrnice.

[…]

3. Členské státy dále zajistí, aby předpisy, které přijmou k provedení této směrnice, nemohly být obcházeny v důsledku formulace smluv, zejména zahrnutím čerpání nebo úvěrových smluv spadajících do oblasti působnosti této směrnice do úvěrových smluv, jejichž povaha nebo účel by umožnily vyhnout se použití směrnice.

[…]“

8 Příloha II směrnice 2008/48, která se týká „Standardních evropských informací o spotřebitelském úvěru“, obsahuje v bodě 2, nadepsaném „Popis základních vlastností úvěrového produktu“, kolonku nadepsanou „Splátky a případně způsob rozdělení splátek“. Této kolonce odpovídá následující popis:

„Budete muset uhradit toto:

[Výše, počet a četnost plateb, jež má spotřebitel provést]

Úroky a/nebo poplatky budou splatné tímto způsobem:“.

Slovenské právo

9 Cílem zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon č. 129/2010 o spotřebitelských úvěrech a o jiných úvěrech a půjčkách pro spotřebitele a o změně a doplnění některých zákonů) je provést směrnici 2008/48 do slovenského práva.

10 Podle § 9 odst. 2 tohoto zákona ve znění použitelném ke dni 1. října 2015:

„Smlouva o spotřebitelském úvěru musí kromě obecných náležitostí podle občanského zákoníku […] obsahovat tyto náležitosti:

[…]

k) roční procentní sazbu nákladů a celkovou částku splatnou spotřebitelem, vypočtené na základě údajů platných v okamžiku uzavření smlouvy o spotřebitelském úvěru; uvedeny musí být veškeré předpoklady použité pro výpočet této roční procentní sazby nákladů,

l) výši, počet a termíny splátek jistiny, úroků a jiných poplatků, případné pořadí, ve kterém se budou splátky přiřazovat k jednotlivým nesplaceným zůstatkům s různými úrokovými sazbami spotřebitelského úvěru pro účely jeho splacení,

m) právo spotřebitele vyžádat si výpis z účtu ve formě tabulky umoření podle odstavce 5, pokud se umořuje jistina na základě smlouvy o spotřebitelském úvěru s pevně stanovenou dobou trvání, a to bezplatně a kdykoliv po celou dobu trvání smlouvy o spotřebitelském úvěru,

[…]“

11 Ustanovení § 9 odst. 2 zákona č. 129/2010, ve znění použitelném od 1. května 2018, zní takto:

„Smlouva o spotřebitelském úvěru musí kromě obecných náležitostí podle občanského zákoníku […] obsahovat tyto náležitosti:

[…]

h) roční procentní sazbu nákladů a celkovou částku splatnou spotřebitelem, vypočtené na základě údajů platných v okamžiku uzavření smlouvy o spotřebitelském úvěru; uvedeny musí být veškeré předpoklady použité pro výpočet této roční procentní sazby nákladů;

i) výši, počet a četnost splátek a případné pořadí, ve kterém se budou splátky přiřazovat k jednotlivým nesplaceným zůstatkům s různými úrokovými sazbami spotřebitelského úvěru pro účely jeho splacení;

j) právo spotřebitele vyžádat si výpis z účtu ve formě tabulky umoření podle odstavce 5, pokud se umořuje jistina na základě smlouvy o spotřebitelském úvěru s pevně stanovenou dobou trvání, a to bezplatně a kdykoliv po celou dobu trvání smlouvy o spotřebitelském úvěru;

[…]“

12 Ustanovení § 11 odst. 1 zákona č. 129/2010, ve znění použitelném k 1. lednu 2013, stanoví:

„Poskytnutý spotřebitelský úvěr se považuje za bezúročný a bez poplatků, pokud

[…]

d) je ve smlouvě o spotřebitelském úvěru uvedena nesprávná roční procentní sazba nákladů v neprospěch spotřebitele.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

13 Dne 1. října 2015 uzavřela TE se společností Pohotovosť smlouvu o spotřebitelském úvěru ve výši 350 eur na dobu jednoho roku, přičemž měla být vrácena částka 672 eur. Tato smlouva stanovila úroky ve výši 224 eur, jakož i „odměnu“ ve výši 98 eur.

14 Poté, co si účastnice řízení sjednaly splacení úvěru prostřednictvím jediné platby, dohodly se téhož dne na splátkovém kalendáři, podle kterého měl být dluh zaplacen ve dvanácti měsíčních splátkách ve výši 56 eur. Roční procentní sazba nákladů (dále jen „RPSN“) činila u úvěru, jenž měl být splacen jedinou platbou, 28 %, zatímco u úvěru spláceného v měsíčních splátkách dosahovala 281,64 %.

15 Všeobecné podmínky uvedené smlouvy stanovily, že „RPSN je vypočtena na základě celkové výše úvěru, výše odměny, lhůty pro splacení jistiny a odměny (s výjimkou úroku, notářských poplatků, poplatků za nedodržení závazků stanovených ve smlouvě, a jiných poplatků, jejichž zahrnutí do RPSN vylučuje zvláštní předpis)“.

16 Smlouva dotčená v původním řízení neuváděla důvody, ze kterých nebyly do výpočtu RPSN zahrnuty úroky a ze kterých RPSN ve výši 28 % byla vypočtena výlučně na základě „odměny“, a ne jiného příslušenství, zejména úroků.

17 Mimoto uvedená smlouva neobsahovala žádné členění měsíčních splátek úvěru mezi umořování jistiny a ostatní náklady na úvěr.

18 TE podala k Okresnému súdu Humenné (Slovensko) žalobu, kterou se domáhala určení odpovědnosti společnosti Pohotovosť za porušení povinnosti stanovené v § 9 odst. 2 písm. l) zákona č. 129/2010, ve znění použitelném ke dni 1. října 2015.

19 Rozsudkem ze dne 27. listopadu 2017 tento soud žalobu TE zamítl.

20 TE se proti tomuto rozsudku odvolala ke Krajskému súdu v Prešově (Slovensko).

21 Předkládající soud konstatuje, že v rámci plnění povinností vyplývajících z rozsudku Soudního dvora ze dne 9. listopadu 2016, Home Credit Slovakia (C-42/15, EU:C:2016:842, body 51 až 59), slovenský zákonodárce změnil zákon č. 129/2010 tak, že v § 9 odst. 2 písm. l) tohoto zákona, ve znění použitelném ke dni 1. října 2015, zrušil povinnost uvést v úvěrové smlouvě „termíny splátek jistiny, úroků a jiných poplatků“. Tato povinnost byla nahrazena povinností uvést v úvěrové smlouvě „četnost splátek“ stanovenou v § 9 odst. 2 písm. i) uvedeného zákona, ve znění použitelném od 1. května 2018.

22 V tomto ohledu předkládající soud zaprvé poukazuje na to, že zákon č. 129/2010, ve znění použitelném ke dni 1. října 2015, nestanovil výslovně, že „termíny splátek jistiny, úroků a jiných poplatků“ musí být uvedeny v podobě tabulky umoření. Změnou tohoto zákona s účinností od 1. května 2018 zrušil slovenský zákonodárce povinnost uvést v úvěrové smlouvě členění splátek úvěru mezi umořování jistiny, úroky a jiné poplatky nejen v podobě tabulky umoření, ale rovněž v jakékoliv jiné podobě.

23 Ve věci v původním řízení přitom TE nepožaduje, aby byla ke smlouvě o úvěru, kterou uzavřela, připojena tabulka umoření, ale aby tato smlouva uváděla, alespoň stručně, členění uvedené v předchozím bodě.

24 Pokud jde o výklad čl. 10 odst. 2 písm. h) a i) a čl. 22 odst. 1 směrnice 2008/48, jak vyplývá z rozsudku ze dne 9. listopadu 2016, Home Credit Slovakia (C-42/15, EU:C:2016:842), je předkládající soud toho názoru, že tato ustanovení brání pouze tomu, aby členský stát stanovil ve své vnitrostátní právní úpravě povinnost upřesnit splácení jistiny úvěru v podobě tabulky umoření.

25 Zadruhé předkládající soud konstatuje, že údaj o rozčlenění splátek úvěru mezi umořování jistiny, úroky a jiné poplatky umožňuje jasněji ověřit, zda se termíny splátek týkají úroků, které by měly být zahrnuty do výpočtu RPSN.

26 Zatřetí si předkládající soud klade otázku, zda je za účelem zajištění účinného provedení směrnice 2008/48 povinen použít ustanovení zákona č. 129/2010, ve znění použitelném od 1. května 2018, na smlouvu, která je předmětem sporu v původním řízení, jež byla uzavřena dne 1. října 2015.

27 V tomto ohledu Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkem ze dne 22. února 2018 rozhodl, že v případě smluv o úvěru uzavřených před 1. květnem 2018 jsou slovenské soudy povinny vykládat vnitrostátní právo v souladu s unijním právem a dosáhnout tak takového výsledku, jaký vyplývá ze zákona č. 129/2010, ve znění použitelném od 1. května 2018.

28 Předkládající soud se však obává, že takový výklad dotčených vnitrostátních ustanovení je *contra legem* a naráží na zásadu právní jistoty.

29 Za těchto podmínek se Krajský súd v Prešove rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) a) Slovenský zákonodárce v reakci na rozsudek [ze dne 9. listopadu 2016, Home Credit Slovakia (C-42/15, EU:C:2016:842)], vypustil, s účinností od 1. května 2018, v § 9 [odst. 2 písm. l) zákona č. 129/2010, ve znění použitelném ke dni 1. října 2015,] slova ‚jistiny, úroků a jiných poplatků', uvedená v rámci náležitostí smlouvy v souvislosti se splácením úvěru, čímž zrušil zákonné právo spotřebitelů v rámci smluv o spotřebitelském úvěru na jakékoliv vyjádření (nejen v podobě tabulky umoření) členění splátek mezi jistinu, úroky a poplatky, jakož i sankci na nedodržení tohoto práva.

b) Od 1. května 2018 umožnila změna zákona [č. 129/2010] pregnantnější splnění povinností vyplývajících z rozsudku [ze dne 9. listopadu 2016, Home Credit Slovakia (C-42/15, EU:C:2016:842)], nicméně podle aplikační praxe [slovenských] soudů v reakci [na tento rozsudek] je již ve sporech ze spotřebitelských smluv uzavřených do l. května 2018 třeba konformním výkladem docílit v podstatě téhož výsledku, jaký sledoval zákonodárce.

c) V této souvislosti je otázka položená Soudnímu dvoru zaměřena na výklad unijního práva v rámci uplatňování nepřímého účinku směrnic. Se zřetelem na velký počet rozhodnutí, kterými soudy v minulosti uznaly, že zákon č. 129/2010 přiznává spotřebitelům právo na specifikaci členění splátek mezi jistinu, úroky a poplatky, je kladena tato otázka:

Umožňuje zásada právní jistoty, při naplňování nepřímého účinku směrnice v horizontálních vztazích mezi jednotlivci s cílem dosáhnout plného účinku směrnice použitím všech výkladových metod a celého právního řádu, ve sporu ze smlouvy o spotřebitelském úvěru uzavřené před 1. květnem 2018 soudu učinit takové rozhodnutí, které má stejné účinky jako změna zákona, kterou provedl zákonodárce ke splnění povinností vyplývajících z rozsudku [ze dne 9. listopadu 2016, Home Credit Slovakia (C-42/15, EU:C:2016:842)] s účinností od 1. května 2018?

Další otázky soud klade pouze pro případ, že odpověď na první otázku písm. c) je [kladná] […]

2) Má být rozsudek [ze dne 9. listopadu 2016, Home Credit Slovakia (C-42/15, EU:C:2016:842)], a směrnice 2008/48 […] vykládány v tom smyslu, že Soudní dvůr rozhodl, že [tato] směrnice brání vnitrostátní právní úpravě, která vyžaduje nejen specifikaci splátek ve formě tabulky umoření, ale rovněž jakékoli jiné zákonné vyjádření výše, počtu a četnosti splátek jistiny spotřebitelského úvěru?

3) Má být [uvedený] rozsudek vykládán v tom smyslu, že mimo to, co je uvedeno pro jistinu, řeší i otázku, zda právní úprava členského státu, která stanoví právo spotřebitelů na to, aby ve smlouvě o spotřebitelském úvěru byla uvedena výše, počet a termíny splátek úroků a poplatků, jde nad rámec směrnice 2008/48? Pokud se [tento] rozsudek týká i úroků a poplatků, jde nad rámec uvedené směrnice, zejména jejího čl. 10 odst. 2 písm. j), požadavek na členění splácení úroků a poplatků v jiné podobě než je tabulka umoření?"

K přípustnosti žádosti o rozhodnutí o předběžných otázkách

30 Ve svém písemném vyjádření společnost Pohotovosť tvrdí, že předběžné otázky jsou nepřípustné.

31 Pokud jde o první otázku, tato společnost tvrdí, že zásada právní jistoty, jíž se dovolává předkládající soud, spadá do vnitrostátního práva a Soudní dvůr je oprávněn vykládat pouze unijní právo.

32 Kromě toho je věcí vnitrostátního soudu, a nikoli Soudního dvora, aby posoudil, zda ve věci v původním řízení může být vnitrostátní právo vykládáno v souladu s unijním právem.

33 Co se týče druhé a třetí otázky, společnost Pohotovosť připomíná, že jak vyplývá z předkládacího rozhodnutí, podle smlouvy dotčené v původním řízení je úvěr splácen bez umořování jistiny. Za těchto podmínek postrádají otázky týkající se tabulky umoření ve věci v původním řízení jakýkoliv praktický význam.

34 Podle společnosti Pohotovosť slovenská právní úprava nestanoví žádnou sankci v případě, že v úvěrové smlouvě chybí tabulka umoření nebo přehled lhůt a podmínek placení úroků z úvěru a opakujících se a neopakujících se poplatků. Otázky týkající se rozčlenění každé splátky mezi umořování jistiny, úroky a případné další náklady proto nemají v projednávaném případě žádný praktický význam.

35 Slovenská vláda a Evropská komise, aniž formálně vznesly námitku nepřípustnosti žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, kromě toho konstatují, že, jak vyplývá z předkládacího rozhodnutí, RPSN uvedená v dotyčné úvěrové smlouvě je nesprávná. Slovenská vláda má za to, že je-li RPSN uvedená v této smlouvě nižší než skutečná sazba, je úvěr podle § 11 odst. 1 zákona č. 129/2010 bezúročný a bez poplatků. Za těchto podmínek lze uvedenou sankci uplatnit v projednávaném případě nezávisle na případné odpovědi Soudního dvora na předběžné otázky.

36 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora se na otázky týkající se výkladu unijního práva položené vnitrostátním soudem v právním a skutkovém rámci, který tento soud vymezí v rámci své odpovědnosti a jehož správnost nepřísluší Soudnímu dvoru ověřovat, vztahuje domněnka relevance. Odmítnutí rozhodnout o žádosti podané vnitrostátním soudem ze strany Soudního dvora je možné pouze tehdy, pokud je zjevné, že požadovaný výklad unijního práva nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jestliže se jedná o hypotetický problém nebo také jestliže Soudní dvůr nedisponuje skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny, jakož i pro pochopení důvodů, proč má vnitrostátní soud za to, že potřebuje odpovědi na tyto otázky pro účely vyřešení sporu, který před ním probíhá (rozsudek ze dne 8. května 2019, PI, C-230/18, EU:C:2019:383, bod 40 a citovaná judikatura).

37 V projednávané věci předkládající soud klade otázky týkající se výkladu aktu unijního práva, a to výkladu směrnice 2008/48, a v této souvislosti žádá o upřesnění rozsudku ze dne 9. listopadu 2016, Home Credit Slovakia (C-42/15, EU:C:2016:842).

38 Pokud jde o argument uvedený slovenskou vládou a Komisí, podle něhož v případě, že uvedená RSPN je nesprávná, vnitrostátní soud může v souladu s vnitrostátní právní úpravou rozhodnout, že dotčená smlouva je bezúročná a bez poplatků, je třeba připomenout, že věc v původním řízení se týká návrhu na určení odpovědnosti společnosti Pohotovosť za porušení povinnosti uvést v úvěrové smlouvě všechny povinné údaje podle vnitrostátní právní úpravy a směrnice 2008/48. Za těchto podmínek možnost předkládajícího soudu sankcionovat společnost Pohotovosť za nesprávné uvedení RSPN – za předpokladu, že tento soud tuto možnost potvrdí – každopádně nemůže vést k tomu, že objasnění požadavků stanovených touto směrnicí v souvislosti s ostatními údaji, které musí být povinně uvedeny ve smlouvě o spotřebitelském úvěru, ze strany Soudního dvora pozbude jakékoliv užitečnosti pro řešení sporu, jelikož uvedená směrnice se týká splacení jak úvěru s umořováním jistiny, tak poplatků a úroků bez takového umořování.

39 Je tedy třeba konstatovat, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je přípustná.

K předběžným otázkám

Ke druhé a třetí otázce

40 Podstatou druhé a třetí otázky předkládajícího soudu, které je třeba zkoumat společně, je, zda čl. 10 odst. 2 písm. h) až j) směrnice 2008/48, ve spojení s čl. 22 odst. 1 této směrnice, musí být vykládán v tom smyslu, že brání takové vnitrostátní právní úpravě, o jakou se jedná v původním řízení, podle níž musí úvěrová smlouva upřesňovat členění jednotlivých splátek mezi případné umořování jistiny, úroky a další poplatky.

41 Úvodem je třeba připomenout, že směrnice 2008/48 byla přijata s dvojím cílem zajistit vysokou a rovnocennou úroveň ochrany zájmů všech spotřebitelů v Unii a usnadnit vznik dobře fungujícího vnitřního trhu spotřebitelských úvěrů (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. dubna 2016, Radlinger a Radlingerová, C-377/14, EU:C:2016:283, bod 61, jakož i ze dne 2. května 2019, Pillar Securitisation, C-694/17, EU:C:2019:345, bod 38).

42 Informační povinnost stanovená v čl. 10 odst. 2 směrnice 2008/48 přispívá, stejně jako povinnosti stanovené v článcích 5 a 8 této směrnice, k uskutečnění těchto cílů (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. dubna 2016, Radlinger a Radlingerová, C-377/14, EU:C:2016:283, bod 61).

43 Podle čl. 10 odst. 2 písm. h) směrnice 2008/48 úvěrová smlouva jasně a výstižně uvádí výši, počet a četnost plateb, jež má spotřebitel provést, a případně způsob přiřazování plateb k jednotlivým dlužným částkám s různými výpůjčními úrokovými sazbami pro účely splácení.

44 Z článku 10 odst. 2 písm. i) a odst. 3 této směrnice vyplývá, že je-li zahrnuto umoření jistiny úvěrové smlouvy s pevně stanovenou dobou trvání, má věřitel povinnost vydat spotřebiteli výpis z účtu v podobě tabulky umoření jen na jeho žádost učiněnou kdykoli za trvání smlouvy.

45 V tomto ohledu Soudní dvůr rozhodl, že směrnice 2008/48, vzhledem k jasnému znění jejího čl. 10 odst. 2 písm. h) a i), nestanoví povinnost zahrnout do úvěrové smlouvy takový výpis z účtu v podobě tabulky umoření (rozsudek ze dne 9. listopadu 2016, Home Credit Slovakia, C-42/15, EU:C:2016:842, bod 54).

46 Je třeba dodat, že jakákoliv forma strukturovaného členění každé platby v rámci splácení úvěru mezi umořování jistiny, úroky a případné další náklady na úvěr musí být považována za tabulku umoření ve smyslu čl. 10 odst. 2 písm. i) směrnice 2008/48.

47 Nicméně pokud jsou poplatky a úroky spláceny bez umoření jistiny, je třeba připomenout, že v souladu s čl. 10 odst. 2 písm. j) uvedené směrnice musí úvěrová smlouva obsahovat soupis uvádějící lhůty a podmínky pro splacení úroku a veškerých souvisejících opakujících se či jednorázových poplatků.

48 Vzhledem k výše uvedeným úvahám je třeba konstatovat, že směrnice 2008/48 nestanoví povinnost uvést v úvěrové smlouvě v jakékoli podobě rozdělení plateb, které má provést spotřebitel, mezi umořování jistiny, je-li těmito platbami umořována, úroky a jiné poplatky, které mají být podle této smlouvy zaplaceny.

49 Zároveň je třeba připomenout, že podle čl. 22 odst. 1 směrnice 2008/48 platí, že pokud tato směrnice obsahuje harmonizovaná ustanovení, nesmějí členské státy ve svém vnitrostátním právu zachovávat ani zavádět ustanovení odchylná od jejích ustanovení.

50 V tomto ohledu Soudní dvůr již rozhodl, že čl. 10 odst. 2 směrnice 2008/48 provádí takovou harmonizaci, pokud jde o údaje, které musí být povinně zahrnuty do úvěrové smlouvy (rozsudek ze dne 9. listopadu 2016, Home Credit Slovakia, C-42/15, EU:C:2016:842, bod 56).

51 Za těchto podmínek je třeba na druhou a třetí otázku odpovědět tak, že čl. 10 odst. 2 písm. h) až j) směrnice 2008/48, ve spojení s čl. 22 odst. 1 této směrnice, musí být vykládán v tom smyslu, že brání takové vnitrostátní právní úpravě, o jakou se jedná v původním řízení, podle níž musí úvěrová smlouva upřesňovat členění jednotlivých splátek mezi případné umořování jistiny, úroky a další poplatky.

K první otázce

52 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda jsou čl. 10 odst. 2 a čl. 22 odst. 1 směrnice 2008/48, jak byly vyloženy v rozsudku ze dne 9. listopadu 2016, Home Credit Slovakia (C-42/15, EU:C:2016:842), použitelné na takovou úvěrovou smlouvu, o jakou se jedná v původním řízení, která byla uzavřena před vyhlášením tohoto rozsudku a před změnou vnitrostátní právní úpravy provedenou za účelem dosažení souladu s výkladem použitým v uvedeném rozsudku.

53 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora platí, že výklad pravidla unijního práva ze strany Soudního dvora objasňuje a upřesňuje význam a dosah tohoto pravidla tak, jak musí být nebo mělo být chápáno a používáno od okamžiku jeho vstupu v platnost. Z toho vyplývá, že takto vyložené pravidlo může a musí být použito soudem i na právní vztahy vzniklé po vstupu tohoto pravidla v platnost a před rozsudkem rozhodujícím o žádosti o výklad, pokud jsou kromě toho splněny podmínky umožňující předložit příslušným soudům spor týkající se použití uvedeného pravidla (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. prosince 2018, Hein, C-385/17, EU:C:2018:1018, bod 56 a citovaná judikatura).

54 Ve věci v původním řízení je na předkládajícím soudu, aby vyložil vnitrostátní právo použitelné v rozhodné době, v daném případě k datu uzavření dotčené smlouvy, tj. ke dni 1. října 2015, v co největším možném rozsahu, a aniž by byl vyžadován výklad *contra legem*, v souladu se směrnicí 2008/48, jak byla vyložena v rozsudku ze dne 9. listopadu 2016, Home Credit Slovakia (C-42/15, EU:C:2016:842).

55 Jak připomíná slovenská vláda a Komise v písemných vyjádřeních, vnitrostátní soud se nemůže platně domnívat, že dotčené vnitrostátní ustanovení nelze vyložit v souladu s unijním právem pouze z toho důvodu, že toto ustanovení bylo vykládáno v rozporu s unijním právem (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 17. dubna 2018, Egenberger, C-414/16, EU:C:2018:257, bod 73).

56 Tato povinnost konformního výkladu je omezena obecnými právními zásadami, zejména zásadou právní jistoty, a sice v tom smyslu, že nemůže sloužit jako základ pro výklad vnitrostátního práva *contra legem* (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 16. července 2009, Mono Car Styling, C-12/08, EU:C:2009:466, bod 61). Nicméně i když povinnost konformního výkladu nemůže sloužit jako základ pro výklad vnitrostátního práva *contra legem*, vnitrostátní soudy musí případně změnit vnitrostátní judikaturu, vychází-li tato judikatura z výkladu vnitrostátního práva, který je neslučitelný s cíli směrnice (rozsudek ze dne 8. května 2019, Związek Gmin Zagłębia Miedziowego, C-566/17, EU:C:2019:390, bod 49 a citovaná judikatura).

57 Vzhledem ke všem předcházejícím úvahám je třeba na první otázku odpovědět tak, že čl. 10 odst. 2 a čl. 22 odst. 1 směrnice 2008/48, jak byly vyloženy v rozsudku ze dne 9. listopadu 2016, Home Credit Slovakia (C-42/15, EU:C:2016:842), jsou použitelné na takovou úvěrovou smlouvu, o jakou se jedná v původním řízení, která byla uzavřena před vyhlášením tohoto rozsudku a před změnou vnitrostátní právní úpravy provedenou za účelem dosažení souladu s výkladem použitým v uvedeném rozsudku.

K nákladům řízení

58 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (šestý senát) rozhodl takto:

1) **Článek 10 odst. 2 písm. h) až j) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/48/ES ze dne 23. dubna 2008 o smlouvách o spotřebitelském úvěru a o zrušení směrnice Rady 87/102/EHS, ve spojení s čl. 22 odst. 1 této směrnice, musí být vykládán v tom smyslu, že brání takové vnitrostátní právní úpravě, o jakou se jedná v původním řízení, podle níž musí úvěrová smlouva upřesňovat členění jednotlivých splátek mezi případné umořování jistiny, úroky a další poplatky.**

2) **Článek 10 odst. 2 a čl. 22 odst. 1 směrnice 2008/48, jak byly vyloženy v rozsudku ze dne 9. listopadu 2016, Home Credit Slovakia (C-42/15, EU:C:2016:842), jsou použitelné na takovou úvěrovou smlouvu, o jakou se jedná v původním řízení, která byla uzavřena před vyhlášením tohoto rozsudku a před změnou vnitrostátní právní úpravy provedenou za účelem dosažení souladu s výkladem použitým v uvedeném rozsudku.**

Podpisy.